Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
LAILA MEDINA
prednesené 30. januára 2025 [1]

Vec C-529/23 P

Európsky parlament
proti

TC

„Inštitucionálne právo – Pravidlá o úhrade výdavkov a príspevkov poslancov Parlamentu – Príspevok na asistenta poslanca Parlamentu – Vymáhanie neoprávnene vyplatených súm – Článok 41 ods. 2 Charty – Právo byť vypočutý – Právo na prístup k spisu – Ochrana osobných údajov – Článok 9 nariadenia (EÚ) 2018/1725 – Článok 26 služobného poriadku“

I. Úvod

1. Tieto návrhy sa týkajú odvolania podaného Európskym parlamentom, ktorým sa táto inštitúcia domáha zrušenia rozsudku zo 7. júna 2023, TC/Parlament (T-309/21, EU:T:2023:315, ďalej len „napadnutý rozsudok“). Týmto rozsudkom Všeobecný súd zrušil rozhodnutie generálneho tajomníka Európskeho parlamentu nariaďujúce vymáhanie dlhu jedného z poslancov z dôvodu sumy, ktorá bola neoprávnene vyplatená vo forme výdavkov na asistenta poslanca. Všeobecný súd tiež zrušil oznámenie o dlhu v súvislosti s týmto rozhodnutím.

2. V napadnutom rozsudku Všeobecný súd v podstate konštatoval, že ak poslanec žiada v rámci konania o vymáhaní o poskytnutie informácií, ktoré sa zdajú byť relevantné na preukázanie, že akreditovaný asistent poslanca pracoval v súvislosti s výkonom poslaneckého mandátu, Parlament môže odmietnuť poskytnúť požadované informácie len vtedy, ak uvedie dôvody, ktoré možno považovať za opodstatnené. Na základe tohto predpokladu Všeobecný súd konštatoval, že Parlament nesprávne odmietol poskytnúť poslancovi, ktorého sa týkala vec v prvostupňovom konaní, viacero kategórií dokumentov, čo podľa tohto súdu neumožňuje vylúčiť, že tento poslanec bol zbavený možnosti lepšie zabezpečiť svoju obranu.

3. Parlament vo svojom odvolaní hlavne tvrdí, že napadnutý rozsudok nemožno vykonať podľa článku 266 ZFEÚ z dôvodu širokej pôsobnosti práva byť vypočutý v konaniach o vymáhaní, ako ho uznal Všeobecný súd. Parlament uvádza, že tento rozsudok porušuje zásadu slobodného mandátu poslancov a prenáša dôkazné bremeno, ktoré podľa ustálenej judikatúry nesú títo

[1] Jazyk prednesu: angličtina.

poslanci, ak majú preukázať, že výdavky vynaložené asistentom poslanca boli riadne uhradené. Parlament tiež tvrdí, že Všeobecný súd nesprávne vyložil iné právne predpisy relevantné pre parlamentné činnosti, ako je nariadenie 2018/1725 [2] a služobný poriadok [3].

4. Prejednávaná vec poskytuje Súdnemu dvoru príležitosť vyjadriť sa k rozsahu práva byť vypočutý a práva na prístup k spisu, ktoré sú zakotvené v článku 41 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), a ako opakovane pripomenula judikatúra, predstavujú dôsledok práva na obranu v konaniach pred inštitúciami Únie. Na tento účel bude musieť Súdny dvor predovšetkým určiť, či je právne kritérium stanovené Všeobecným súdom na posúdenie dodržiavania – alebo porušenia – týchto práv v prípade, akým je ten na prvom stupni, právne opodstatnené, a to najmä z hľadiska zásady dôkazného bremena, ktorá sa uplatňuje na konania o vymáhaní. Táto vec tiež umožňuje Súdnemu dvoru podať výklad iných relevantných ustanovení práva Únie týkajúcich sa ochrany osobných údajov, ktoré Všeobecný súd v napadnutom rozsudku nepovažoval za vhodný právny základ zamietnutia prístupu k informáciám požadovaným poslancom.

II. Právny rámec

A. Akt o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu

5. Podľa článku 6 ods. 1 aktu o voľbách [4]:

„Poslanci Európskeho parlamentu hlasujú na individuálnom a osobnom základe. Nie sú viazaní príkazmi a ich mandát nie je imperatívny.“

B. Štatút poslancov Európskeho parlamentu

6. Článok 2 štatútu poslancov Európskeho parlamentu [5] stanovuje:

„1. Poslanci sú slobodní a nezávislí.

…“

7. Článok 4 štatútu poslancov Európskeho parlamentu stanovuje:

„Dokumenty a elektronické záznamy, ktoré poslanec prijal, vypracoval alebo odoslal, sa nepovažujú za dokumenty Parlamentu s výnimkou prípadu, keď boli predložené podľa rokovacieho poriadku.“

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 2018, s. 39) (ďalej len „nariadenie 2018/1725“).

[3] Nariadenie č. 31 (EHS), 11 (ESAE), ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok úradníkov a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskeho hospodárskeho spoločenstva a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES 1962, 45, s. 1385), v znení zmien (ďalej len „služobný poriadok“).

[4] Akt o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu [neoficiálny preklad] (Ú. v. ES L 278, 1976, s. 5), ktorý je prílohou rozhodnutia Rady 76/787/ESUO, EHS, Euratom z 20. septembra 1976 (Ú. v. ES L 278, 1976, s. 1), zmenený rozhodnutím Rady 2002/772/ES, Euratom z 25. júna 2002 a 23. septembra 2002 (Ú. v. ES L 283, 2002, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 137) (ďalej len „akt o voľbách“).

[5] Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 28. septembra 2005, ktorým sa prijíma štatút poslancov Európskeho parlamentu (Ú. v. EÚ L 262, 2005, s. 1, ďalej len „štatút poslancov Európskeho parlamentu“).

8. Článok 21 štatútu poslancov Európskeho parlamentu uvádza:

„1. Poslanci majú nárok na osobných asistentov, ktorých si sami vyberú.

2. Parlament hradí výdavky skutočne vzniknuté v súvislosti s ich zamestnávaním.

3. Parlament stanoví podmienky na uplatňovanie tohto nároku.“

C. Vykonávacie opatrenia k služobnému poriadku

9. Článok 33 vykonávacích pravidiel k štatútu poslancov[6], nazvaný „Financovanie výdavkov na asistentov poslancov“, stanovuje:

„1. Poslanci majú nárok na osobných asistentov, ktorých si sami vyberú. Parlament hradí vynaložené výdavky, ktoré vznikajú v plnej miere a výlučne v súvislosti so zamestnávaním jedného alebo niekoľkých asistentov alebo s využívaním služieb v súlade s týmito vykonávacími pravidlami a za podmienok stanovených predsedníctvom.

2. Úhrada sa môže týkať len výdavkov, ktoré si vyžaduje práca asistentov priamo spojená s výkonom mandátu poslancov. Tieto výdavky nesmú v žiadnom prípade pokrývať výdavky spojené so súkromným životom poslancov.“

10. Článok 68 vykonávacích pravidiel k štatútu poslancov, nazvaný „Vrátenie neoprávnených platieb“, stanovuje:

„1. V prípade sumy vyplatenej podľa týchto vykonávacích pravidiel neoprávnene sa požaduje jej vrátenie. Generálny tajomník dá pokyny na získanie týchto súm späť od príslušného poslanca.

2. Predsedníctvo rozhodne o vrátení súm [O vrátení neoprávnených súm sa rozhodne – *neoficiálny preklad*] s ohľadom na efektívny výkon mandátu poslanca a na dobré fungovanie Parlamentu a pred prijatím rozhodnutia [generálny tajomník – *neoficiálny preklad*] vypočuje dotknutého poslanca.

…“

D. Nariadenie 2018/1725

11. Odôvodnenie 22 nariadenia 2018/1725 znie takto:

„Aby bolo spracúvanie zákonné, osobné údaje by sa mali spracúvať na základe nutnosti splnenia úlohy realizovanej vo verejnom záujme inštitúciami a orgánmi Únie alebo pri výkone verejnej moci, nutnosti splnenia zákonných povinností, ktoré sa vzťahujú na prevádzkovateľa, alebo na nejakom inom legitímnom základe podľa tohto nariadenia vrátane súhlasu dotknutej osoby, nutnosti plnenia zmluvy, ktorej zmluvnou stranou je dotknutá osoba, alebo s cieľom podniknúť

[6] Rozhodnutie predsedníctva Európskeho parlamentu z 19. mája a 9. júla 2008, ktorým sa uplatňujú vykonávacie pravidlá k štatútu poslancov Európskeho parlamentu (Ú. v. EÚ C 159, 2009, s. 1), v znení zmien (ďalej len „vykonávacie pravidlá k štatútu poslancov“).

kroky na požiadanie dotknutej osoby pred uzavretím zmluvy. Spracúvanie osobných údajov na účely plnenia úloh realizovaných vo verejnom záujme inštitúciami a orgánmi Únie zahŕňa spracúvanie osobných údajov potrebných na riadenie a fungovanie týchto inštitúcií a orgánov. …“

12. Článok 4 nariadenia 2018/1725, nazvaný „Zásady spracúvania osobných údajov“, stanovuje:

„1. Osobné údaje musia byť:

…

c) primerané, relevantné a obmedzené na rozsah, ktorý je potrebný vzhľadom na účely, na ktoré sa spracúvajú (‚minimalizácia údajov‘);

…

e) uchovávané vo forme, ktorá umožňuje identifikáciu dotknutých osôb najviac dovtedy, kým je to potrebné na účely, na ktoré sa osobné údaje spracúvajú; osobné údaje sa môžu uchovávať dlhšie, pokiaľ sa budú spracúvať výlučne na účely archivácie vo verejnom záujme, na účely vedeckého alebo historického výskumu či na štatistické účely v súlade s článkom 13 za predpokladu prijatia primeraných technických a organizačných opatrení vyžadovaných týmto nariadením na ochranu práv a slobôd dotknutej osoby (‚minimalizácia uchovávania‘);

…“

13. Článok 9 nariadenia 2018/1725, nazvaný „Prenosy osobných údajov príjemcom usadeným v Únii, ktorí nie sú inštitúciami ani orgánmi Únie“, uvádza:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté články 4 až 6 a 10, sa osobné údaje prenášajú príjemcom usadeným v Únii, ktoré nie sú inštitúciami ani orgánmi Únie, len vtedy, ak:

a) príjemca preukáže, že údaje sú potrebné na splnenie úlohy vykonávanej vo verejnom záujme alebo pri výkone verejnej moci zverenej príjemcovi, alebo

b) príjemca preukáže, že je potrebné prenášať údaje na konkrétny účel vo verejnom záujme, a prevádzkovateľ v prípade, že existuje dôvod predpokladať, že by mohli byť dotknuté oprávnené záujmy dotknutej osoby, preukáže, že je vhodné prenášať osobné údaje na tento konkrétny účel po tom, čo preukázateľne zvážil rôzne protichodné záujmy.

2. Ak prevádzkovateľ iniciuje prenos podľa tohto článku, musí preukázať, že prenos osobných údajov je potrebný na účely prenosu a primeraný účelom prenosu, pričom uplatní kritériá stanovené v odseku 1 písm. a) alebo b).

3. Inštitúcie a orgány Únie zosúladia právo na ochranu osobných údajov s právom na prístup k dokumentom v súlade s právom Únie.“

E. Služobný poriadok

14. Článok 26 služobného poriadku stanovuje:

„Osobný spis úradníka obsahuje:

a) všetky dokumenty týkajúce sa jeho administratívneho postavenia a všetky správy týkajúce sa jeho spôsobilosti, výkonnosti a správania;

b) všetky vyjadrenia úradníka k týmto dokumentom.

…

Každý úradník má len jeden osobný spis.

Úradník má právo oboznámiť sa so všetkými dokumentmi vo svojom spise… aj po odchode zo služby.

…

Osobný spis je dôverný a dostupný na nahliadnutie len v priestoroch administratívy alebo na bezpečnom elektronickom nosiči údajov. Avšak v prípade podania žaloby na úradníka na Súdnom dvore Európskej únie sa postúpi Súdnemu dvoru.“

III. Skutkové okolnosti a konanie

A. Okolnosti predchádzajúce sporu

15. Okolnosti predchádzajúce sporu sú opísané v bodoch 2 až 26 napadnutého rozsudku. Na účely týchto návrhov ich možno zhrnúť takto.

16. Dňa 22. mája 2015 Parlament uzavrel zmluvu s A ako akreditovaným poslaneckým asistentom na plný úväzok v Bruseli (Belgicko) na účely pomoci TC, poslancovi tejto inštitúcie.[7]

17. TC požiadal 25. februára 2016 Parlament, aby vypovedal zmluvu s A z rôznych dôvodov, ktoré viedli k strate dôvery, vrátane neprítomnosti bez náležitého dôvodu a nedodržania pravidiel týkajúcich sa povolení na výkon externých činností.

18. Po neúspechu zmierovacieho konania Parlament 24. júna 2016 oznámil A svoje rozhodnutie vypovedať zmluvu asistenta poslanca vzhľadom na narušenie vzťahu dôvery spôsobené tým, že nedodržal pravidlá týkajúce sa povolení na výkon externých činností.

19. Dňa 14. apríla 2017 podal A na Všeobecný súd žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu z 24. júna 2016.

[7] V týchto návrhoch sa tiež označuje ako „žalobca v prvostupňovom konaní“.

20. Rozsudkom zo 7. marca 2019, L/Parlament (T-59/17, EU:T:2019:140), Všeobecný súd zrušil rozhodnutie Parlamentu z 24. júna 2016. Tento súd totiž konštatoval, že zo skutočností uvedených v spise vyplýva, že TC nielenže vedel o externých činnostiach A, ale že okrem iného boli tieto činnosti dôsledkom jeho priamej iniciatívy.[8] Všeobecný súd preto usúdil, že dôvod, ktorý Parlament uviedol na odôvodnenie rozhodnutia o vypovedaní zmluvy, a to narušenie vzťahu dôvery, sa nezdá pravdepodobný. Podľa Všeobecného súdu sa teda Parlament dopustil zjavne nesprávneho posúdenia, keď vyhovel žiadosti TC na vypovedanie zmluvy A z tohto dôvodu. TC nebol účastníkom konania v tejto veci.

21. Listom z 8. júna 2020 napísaným v angličtine a zaslaným e-mailom z 30. júla 2020 generálny tajomník Parlamentu informoval TC o začatí konania o vymáhaní vrátenia neoprávnene vyplatených súm podľa článku 68 vykonávacích pravidiel k štatútu poslancov v celkovej výške 78 838,21 eura v súvislosti s pomocou poslancovi, ktorú A poskytol TC.

22. Tým istým listom bol TC v súlade s článkom 68 ods. 2 vykonávacích pravidiel k štatútu poslancov vyzvaný, aby v lehote dvoch mesiacov predložil pripomienky a dôkazy s cieľom vyvrátiť predbežné závery Parlamentu o externých činnostiach, ktoré A vykonával s vedomím TC a pod jeho vedením od 22. mája 2015 do 22. novembra 2016, a aby preukázal, že počas toho istého obdobia A skutočne vykonával funkciu akreditovaného poslaneckého asistenta.

23. Dňa 4. augusta 2020 TC požiadal Parlament, aby mu zaslal:

– osobný spis A v Parlamente (všetky dokumenty súvisiace s jeho prijatím do zamestnania a prácou) vrátane informácií o tom, koľkokrát sa žiadalo o ochranu A zo strany Parlamentu, a údajov o jeho prítomnosti (údaje z jeho prístupovej karty do Parlamentu),

– kópiu korešpondencie, ktorú si vymenil so zástupcami Parlamentu v súvislosti s prácou A,

– úplný spis vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok L/Parlament (T-59/17, EU:T:2019:140).

24. Generálny tajomník Parlamentu zaslal 4. septembra 2020 TC list napísaný v litovčine, s dátumom 3. septembra 2020, ktorý mal v podstate rovnaký obsah ako list z 8. júna 2020 uvedený v bode 21 vyššie. V prílohe k listu z 3. septembra 2020 sa nachádzala kópia rozsudku L/Parlament (T-59/17, EU:T:2019:140), a vyúčtovanie súm, ktoré Parlament vyplatil A.

25. Dňa 22. septembra 2020 TC pripomenul Parlamentu žiadosť uvedenú v bode 23 vyššie a požiadal o protokol k zmierovaciemu konaniu medzi ním a A v litovčine, ako aj o kópiu „všetkých e-mailov z rokov 2015, 2016 a 2019“.

26. Parlament doručil 27. októbra 2020 TC rôzne dokumenty týkajúce sa ukončenia zmluvy s A.

27. TC zaslal 29. októbra 2020 Parlamentu svoje predbežné pripomienky, ako aj niekoľko dokumentov, pričom zdôraznil, že od Parlamentu ešte nedostal dokumenty a podrobné informácie týkajúce sa obdobia zamestnania A a že sa ešte nemohol zaoberať tými informáciami, ktoré mu boli poskytnuté e-mailom z 27. októbra 2020. Požiadal preto o možnosť poskytnúť ďalšie informácie a dôkazy neskôr.

[8] Pozri najmä L/Parlament (T-59/17, EU:T:2019:140, bod 35).

28. Dňa 20. novembra 2020 TC opätovne požiadal Parlament o informácie, o ktoré žiadal 4. augusta a 22. septembra 2020, najmä o údaje týkajúce sa prístupu A do Parlamentu a o kópie e-mailov z rokov 2015, 2016 a 2019.

29. TC poslal 24. novembra 2020 Parlamentu ďalšie pripomienky a doplňujúce dôkazy k informáciám, ktoré mu zaslal 29. októbra 2020.

30. Generálny riaditeľ financií Parlamentu informoval 27. novembra 2020 TC, že lehota, ktorá mu bola stanovená na predloženie jeho pripomienok a dôkazov v rámci konania o vymáhaní upraveného v článku 68 vykonávacích pravidiel k štatútu poslancov, uplynula 4. novembra 2020, pričom však uviedol, že ak sa chce TC oboznámiť s informáciami týkajúcimi sa A, môže sa obrátiť na dve osoby, ktorých e-mailovú adresu poskytol, pričom však tieto žiadosti nemohli mať vplyv na uvedené konanie.

31. Dňa 1. decembra 2020 TC spochybnil oznámenie doručené 27. novembra 2020. Okrem toho zaslal svoje žiadosti o dokumenty osobám uvedeným v komunikácii.

32. Generálny riaditeľ financií zaslal 8. januára 2021 TC protokol o zmierovacom konaní v litovčine, ale odmietol mu prístup k ostatným požadovaným dokumentom. Okrem toho generálny riaditeľ pre financie poskytol TC lehotu 15 dní na predloženie doplňujúcich pripomienok, čo TC urobil 21. januára 2021.

33. Rozhodnutím zo 16. marca 2021 generálny tajomník Parlamentu dospel k záveru, že táto inštitúcia neoprávnene uhradila sumu 78 838,21 eura v rámci zamestnania A v období od 22. mája 2015 do 22. novembra 2016 a že táto suma sa má od TC vymáhať (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

34. Dňa 31. marca 2021 generálny riaditeľ financií ako delegovaný povoľujúci úradník vydal oznámenie o dlhu č. 7010000523, v ktorom nariadil vymáhanie vrátenia sumy 78 838,21 eura od TC, a vyzval ho, aby túto sumu zaplatil najneskôr do 30. mája 2021 (ďalej len „oznámenie o dlhu“). Generálny riaditeľ financií doručil TC napadnuté rozhodnutie a oznámenie o dlhu v ten istý deň.

B. O žalobe o neplatnosť podanej na Všeobecný súd a o napadnutom rozsudku

35. Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 24. mája 2021 TC podal žalobu o neplatnosť napadnutého rozhodnutia a oznámenia o dlhu.

1. O čiastočnom zastavení konania

36. Na úvod z napadnutého rozsudku[9] vyplýva, že po preskúmaní vykonanom v rámci konania pred Všeobecným súdom Parlament konštatoval, že v marci 2016 rozhodol o pozastavení vyplácania odmeny a cestovných výdavkov A s účinnosťou od 1. apríla 2016. V dôsledku toho rozhodol generálny tajomník Parlamentu 8. novembra 2022 o zrušení napadnutého rozhodnutia *ab initio* v rozsahu, v akom sa týkalo sumy 28 083,67 eura. V rámci tohto rozhodnutia bol vydaný dobropis.

[9] Body 27 a 28 napadnutého rozsudku.

37. Na návrh Parlamentu a po vypočutí pripomienok TC následne Všeobecný súd konštatoval, že žaloba sa stala bezpredmetnou a že konanie o zákonnosti napadnutého rozhodnutia a oznámenia o dlhu sa zastavuje vo vyššie opísanom rozsahu.[10]

2. O zostávajúcej časti žaloby o neplatnosť

38. Pokiaľ ide o zostávajúcu časť žaloby o neplatnosť, TC, žalobca v prvostupňovom konaní, uviedol päť žalobných dôvodov, z ktorých druhý bol jediným dôvodom relevantným na účely tohto odvolania[11] a bol založený na práve byť vypočutý, práve na prístupe k spisu a na povinnosti odôvodnenia, ako sú stanovené v článku 41 ods. 2 Charty.

39. Všeobecný súd v napadnutom rozsudku po tom, čo pripomenul pravidlá týkajúce sa úhrady výdavkov na asistenta poslanca Parlamentu a vymáhania neoprávnene vyplatených súm v tejto súvislosti,[12] uviedol, že Parlament poskytol TC len časť požadovaných dokumentov[13], a to i) protokol v litovčine týkajúci sa zmierovacieho konania medzi ním a A[14] a ii) dokumenty týkajúce sa vypovedania zmluvy s A.[15]

40. Naopak, žiadosti týkajúce sa ostatných kategórií dokumentov boli zamietnuté listom z 8. januára 2021.[16] Konkrétne sa toto odmietnutie týkalo i) kópie „všetkých e-mailov z rokov 2015, 2016 a 2019“, ktoré TC spomínal v e-maile z 22. septembra 2020; ii) kópie korešpondencie, ktorú si TC vymenil so zástupcami Parlamentu v súvislosti s prácou A; iii) kompletného spisu vo veci, ktorá viedla k rozsudku L/Parlament (T-59/17, EU:T:2019:140), a iv) osobného spisu A v Parlamente.[17]

41. V tejto súvislosti Všeobecný súd v bodoch 90 a 91 napadnutého rozsudku uviedol, že ak je poslanec vyzvaný, aby Parlamentu predložil dôkaz, že akreditovaný poslanecký asistent pre neho pracoval v rámci jeho mandátu, tento poslanec môže na základe práva byť vypočutý požiadať dotknutú inštitúciu, aby mu poskytla informácie, ktoré má k dispozícii a zdajú sa byť relevantné. Ak bola v takomto kontexte Parlamentu doručená takáto žiadosť, nemôže bez porušenia práva byť vypočutý odmietnuť poskytnúť požadované údaje okrem prípadu, že by na podporu tohto odmietnutia uviedol dôvody, ktoré možno považovať za opodstatnené jednak vzhľadom na okolnosti danej veci a jednak vzhľadom na uplatniteľné pravidlá.

42. Po posúdení konkrétnych skutkových okolností prejednávanej veci Všeobecný súd dospel k záveru, že dôvody uvedené Parlamentom v jeho liste z 8. januára 2021, ktorým bol TC zamietnutý prístup ku kategóriám dokumentov uvedeným v bode 40 vyššie, nie sú dôvodné alebo sú nedostatočné. Okrem toho v prípade neexistencie riadneho odôvodnenia týkajúceho sa odmietnutia Parlamentu sprístupniť dokumenty, ktoré podľa Všeobecného súdu mohli TC

[10] Body 32 a 36 až 42, ako aj bod 1 výroku napadnutého rozsudku.

[11] Ostatné žalobné dôvody sa v podstate týkali porušenia zásady primeranej lehoty stanovenej v článku 41 ods. 1 Charty, nesprávneho posúdenia dôkazov predložených TC na účely preukázania spôsobu, akým A vykonával funkciu asistenta poslanca, a porušenia povinnosti odôvodnenia, pokiaľ ide o určenie sumy, ktorá sa má vymáhať.

[12] Body 45 až 53 napadnutého rozsudku.

[13] Body 87 a 88 napadnutého rozsudku.

[14] Pozri bod 32 vyššie.

[15] Pozri bod 26 vyššie.

[16] Na rozdiel od tvrdení Parlamentu Všeobecný súd považoval tvrdenia TC týkajúce sa listu z 8. januára 2021 za prípustné. Pozri body 73 až 80 napadnutého rozsudku.

[17] Pozri body 23, 25 a 28 vyššie.

umožniť účinne uplatniť právo byť vypočutý, nemožno vylúčiť, že TC bol zbavený možnosti lepšie sa brániť v rámci konania začatého proti nemu na účely vymáhania súm vyplatených z titulu výdavkov na asistenta poslanca Parlamentu. [18]

43. Za týchto podmienok Všeobecný súd vyhovel druhému žalobnému dôvodu v rozsahu, v akom bol založený na porušení práva byť vypočutý. Všeobecný súd bez toho, aby preskúmal ostatné žalobné dôvody a tvrdenia TC, tiež zrušil napadnuté rozhodnutie a oznámenie o dlhu v rozsahu, v akom sa týkali odmeny, sociálnych nákladov a cestovných výdavkov súvisiacich so zamestnaním A v období od 22. mája 2015 do 31. marca 2016 vo výške 50 754,54 eura. [19]

IV. Návrhy účastníkov konania na Súdnom dvore

44. Odvolaním podaným 17. augusta 2023 Parlament navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil napadnutý rozsudok,

– s konečnou platnosťou rozhodol v spore pred Všeobecným súdom tak, že vyhovie jeho návrhom predloženým v prvostupňovom konaní,

– uložil TC povinnosť nahradiť trovy konania pred Všeobecným súdom a pred Súdnym dvorom.

45. TC navrhuje, aby Súdny dvor odvolanie zamietol a zaviazal Parlament na náhradu trov konania.

46. Pojednávanie sa konalo 28. novembra 2024.

V. Posúdenie

47. Na podporu svojho odvolania uvádza Parlament päť odvolacích dôvodov:

– prvý odvolací dôvod je založený na nezohľadnení predmetu sporu v prvostupňovom konaní a prípravnej povahy listu z 8. januára 2021, na porušení práva byť vypočutý a nerešpektovaní ustálenej judikatúry týkajúcej sa dosahu vady na procesný úkon,

– druhý, tretí a štvrtý odvolací dôvod sa týkajú konštatovaní Všeobecného súdu, pokiaľ ide o i) e-maily TC za roky 2015, 2016 a 2019 a korešpondenciu s útvarmi Parlamentu týkajúcu sa práce A; ii) osobný spis A vrátane používania jeho prístupovej karty do Parlamentu, a iii) úplný spis vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok L/Parlament (T-59/17, EU:T:2019:140),

– piaty odvolací dôvod sa týka konštatovania Všeobecného súdu, podľa ktorého TC mohol len na základe práva byť vypočutý žiadať, aby Parlament poskytol všetky informácie, ktoré by mu umožnili predložiť pripomienky.

[18] Body 130 and 131 napadnutého rozsudku.

[19] Body 132 a 133 a bod 2 výroku napadnutého rozsudku.

48. V rozsahu, v akom je cieľom piateho odvolacieho dôvodu spochybniť rozsah práva byť vypočutý, ktorý uznal Všeobecný súd v kontexte konania o vymáhaní neoprávnene vyplatených výdavkov na asistenta poslanca Parlamentu, začnem svoje posúdenie preskúmaním práve tohto odvolacieho dôvodu.

49. Práve uvedený rozsah predstavuje predpoklad, na ktorom Všeobecný súd následne založil svoju analýzu zákonnosti odmietnutia Parlamentu zverejniť informácie požadované TC, teda analýzu, ktorou následne odôvodnil svoje posúdenie.

50. Okrem toho, keďže prvý odvolací dôvod sa týka najmä vzájomného súladu odôvodnenia Všeobecného súdu pri uplatnení tohto rozsahu v prvostupňovom konaní – najmä pokiaľ ide o neexistenciu analýzy relevantnosti informácií požadovaných na obranu TC –, spojím analýzu tohto dôvodu s analýzou piateho odvolacieho dôvodu.

51. Napokon treba zdôrazniť, že ak by posúdenie prvého a piateho odvolacieho dôvodu Parlamentu viedlo k záveru o ich dôvodnosti, v zásade by nebolo potrebné, aby Súdny dvor preskúmal ostatné odvolacie dôvody. Moje posúdenie druhého, tretieho a štvrtého odvolacieho dôvodu je teda v tomto zmysle uvedené subsidiárne.

A. O prvom a piatom odvolacom dôvode

52. Svojím prvým a piatym odvolacím dôvodom Parlament v podstate spochybňuje konštatovania Všeobecného súdu uvedené v bodoch 90 a 91 napadnutého rozsudku.

53. Parlament konkrétne tvrdí, že Všeobecný súd bez toho, aby uviedol konkrétne odôvodnenie, rozhodol, že právo byť vypočutý stanovené v článku 41 ods. 2 písm. a) Charty umožňuje poslancovi Parlamentu požiadať inštitúcie Únie o oznámenie všetkých skutočností, ktoré sú zjavne relevantné na účely preukázania správneho využívania výdavkov na asistenta poslanca Parlamentu. Podľa Parlamentu takéto právo nemá oporu ani v znení tohto ustanovenia, ani v judikatúre súdov Únie. Parlament ďalej poukazuje na to, že právo na prístup k spisu podľa článku 41 ods. 2 písm. b) Charty stanovuje prostriedky, ktoré dotknutej osobe umožňujú prístup ku všetkým relevantným informáciám prostredníctvom administratívneho postupu. Medzi právom byť vypočutý a právom na prístup k spisu neexistuje žiadna medzera, ktorú by bolo potrebné vyplniť výkladovými prostriedkami. Napokon Parlament vytýka Všeobecnému súdu, že rozsah práva byť vypočutý, ako je vymedzený v napadnutom rozsudku, uplatnil rozporuplne, a to najmä tým, že na začiatku svojho posúdenia neurčil, či boli kategórie dokumentov, ktoré TC požadoval, pre neho zrejme relevantné v rámci konania o vymáhaní.

54. TC spochybňuje tvrdenia Parlamentu. Uvádza, že ani v liste z 8. januára 2021, ani v priebehu konania pred Všeobecným súdom Parlament nespochybnil jeho právo získať informácie v rámci konania o vymáhaní. Podľa TC teda Parlament piatym odvolacím dôvodom opodstatňuje svoje odmietnutie poskytnúť mu tieto informácie novými tvrdeniami, ku ktorým sa Všeobecný súd nemal možnosť vyjadriť, a ktoré by preto mali byť vyhlásené za neprípustné. TC dodáva, že právo na informácie od Parlamentu v rámci konania o vymáhaní je súčasťou všeobecného práva na dobrú správu vecí verejných zakotveného v článku 41 Charty, ktoré Parlament nerešpektoval.

55. Článok 41 Charty, nazvaný „Právo na dobrú správu vecí verejných“, v odseku 1 stanovuje, že každý má právo, aby inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie vybavovali jeho záležitosti nestranne, spravodlivo a v primeranej lehote. Odsek 2 tohto článku ďalej uvádza, že toto právo zahŕňa a) právo každého na vypočutie pred prijatím akéhokoľvek individuálneho opatrenia, ktoré

by sa ho mohlo nepriaznivo dotýkať, a b) právo každého na prístup k spisu, ktorý sa ho týka, za predpokladu rešpektovania oprávnených záujmov dôvernosti a služobného a obchodného tajomstva.

56. Pokiaľ ide o právo byť vypočutý, zo znenia článku 41 ods. 2 písm. a) Charty vyplýva, že toto právo zaručuje každému možnosť účelne a efektívne komunikovať svoj názor v priebehu správneho konania, a to skôr, ako bude prijaté akékoľvek rozhodnutie, ktoré môže nepriaznivo ovplyvniť jeho záujmy. [20] Uplatňuje sa aj vtedy, ak príslušná právna úprava výslovne nestanovuje takúto formálnu požiadavku [21] a jeho hlavným cieľom je podľa judikatúry Súdneho dvora umožniť dotknutej osobe predložiť informácie svedčiace v prospech prijatia alebo neprijatia správneho rozhodnutia alebo v prospech prijatia správneho rozhodnutia s určitým obsahom. [22] Umožňuje tiež príslušnému orgánu zohľadniť všetky relevantné skutočnosti pri prijímaní rozhodnutia, ktorým sa končí konanie pred správnym orgánom Únie. [23]

57. Článok 41 ods. 2 písm. b) Charty stanovuje právo na prístup k spisu, ktoré je spojené s právom osoby, aby správne orgány vybavovali jej záležitosti nestranne a spravodlivo. [24] Týka sa osôb, voči ktorým sa vedie konanie, a vyplýva z neho, že príslušná inštitúcia poskytne dotknutej osobe možnosť preskúmať všetky dokumenty nachádzajúce sa vo vyšetrovacom spise, ktoré môžu byť relevantné pre jej obranu, a uľahčí tak pochopenie dôkazného materiálu, na základe ktorého sa má prijať rozhodnutie. Prístup k spisu musí tiež poskytnúť týmto osobám možnosť oboznámiť sa s úvahami, na ktorých je založené toto konanie, a umožniť im tak uplatniť protiargumenty v rámci výkonu práva byť vypočutý. [25]

58. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora tak právo byť vypočutý, ako aj právo na prístup k spisu sú dôsledkom základného práva na obranu v správnych konaniach, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou právneho poriadku Únie. [26]

59. V tejto veci v prvom rade navrhujem, aby Súdny dvor zamietol tvrdenie TC založené na tom, že piaty odvolací dôvod by sa mal považovať za neprípustný vzhľadom na to, že Parlament pred Všeobecným súdom nespochybnil jeho právo získať informácie v rámci konania o vymáhaní. V tejto súvislosti stačí uviesť, že hlavnou otázkou, ktorú Všeobecný súd preskúmal v napadnutom rozsudku, bolo, či TC mohol tvrdiť, že Parlament neoprávnene odmietol sprístupniť informácie, ktoré požadoval v priebehu konania vedeného podľa článku 68 vykonávacích pravidiel k štatútu poslancov. Na tento účel Všeobecný súd predovšetkým vymedzil právne kritérium na posúdenie zákonnosti rozhodnutia Parlamentu. Parlament teda môže v rámci tohto odvolania napadnúť toto kritérium a v dôsledku toho tvrdiť, že tento rozsudok je poznačený nesprávnym právnym posúdením, ktoré by mal Súdny dvor v prejednávanej veci preskúmať.

[20] Pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. januára 2024, Agencija „Pătna infrastruktura“ (Európske financovanie cestnej infraštruktúry) (C-471/22, EU:C:2024:99, bod 42 a citovaná judikatúra).

[21] Pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. novembra 2023, MG/EIB (C-173/22 P, EU:C:2023:932, bod 22 a citovaná judikatúra).

[22] Pozri najmä rozsudok z 13. júna 2024, C (Správcovia konkurznej podstaty a likvidátori) (C-696/22, EU:C:2024:499, bod 108 a citovaná judikatúra). Pozri tiež rozsudok zo 16. februára 2012, Rada a Komisia/Interpipe Niko Tube a Interpipe NTRP (C-191/09 P a C-200/09 P, EU:C:2012:78, bod 76).

[23] Rozsudok z 13. júna 2024, C (Správcovia konkurznej podstaty a likvidátori) (C-696/22, EU:C:2024:499, bod 108 a citovaná judikatúra).

[24] Pozri rozsudok z 22. marca 2023, Satabank/ECB (T-72/20, EU:T:2023:149, bod 80), formulujúci judikatúru, ktorú by Súdny dvor mohol ľahko podporiť.

[25] PEERS, S., HERVEY, T., KENNER, J., WARD, A. (eds.): Article 41. In: *The EU Charter of Fundamental Rights: A Commentary*. Oxford: Hart Publishing, 2021, s. 1125 – 1152.

[26] Pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. decembra 2017, Prequ'Italia (C-276/16, EU:C:2017:1010, bod 45 a citovaná judikatúra), a z 30. novembra 2023, Sistem ecologica/Komisia (C-787/22 P, EU:C:2023:940, bod 150 a citovaná judikatúra).

60. V druhom rade treba zdôrazniť, že konštatovanie Všeobecného súdu v bode 90 napadnutého rozsudku, ktorým sa poslancom priznáva prístup k relevantným informáciám v rámci konaní o vymáhaní, je založené na práve byť vypočutý, ako je zakotvené v článku 41 ods. 2 Charty. To potvrdzujú aj body 131 a 132 napadnutého rozsudku, v ktorých Všeobecný súd vyhovel žalobnému dôvodu predloženému žalobcom v prvostupňovom konaní „v rozsahu, v akom je založený na porušení [tohto práva]“.

61. Z tohto hľadiska nemožno Všeobecnému súdu vytýkať, ako tvrdí Parlament, že vytvoril „nové právo na prístup k informáciám“. Z odôvodnenia, na ktorom je založené konštatovanie Všeobecného súdu, totiž vyplýva, že ak neboli poskytnuté požadované informácie, ktoré poslancovi podľa tohto súdu mohli umožniť účinne uplatniť jeho právo byť vypočutý, nemožno vylúčiť, že mu bola odňatá možnosť lepšie sa brániť. Táto argumentácia zapadá do spôsobu, akým Súdny dvor vo svojej judikatúre rozvinul právo byť vypočutý ako súčasť všeobecnejšieho práva na obranu v správnom konaní. Toto tvrdenie Parlamentu treba preto zamietnuť.

62. Hlavnou otázkou, ktorá vyplýva z prejednávanej veci, je však to, či právo byť vypočutý, tak ako je zaručené článkom 41 ods. 2 Charty, ukladá Parlamentu povinnosť zverejniť *všetky* informácie požadované jedným z poslancov, ktoré sa javia ako relevantné v rámci konania o vymáhaní neoprávnene vyplatených výdavkov na asistenta poslanca Parlamentu, pokiaľ táto inštitúcia nepredloží primerané odôvodnenie, prečo tak nemôže urobiť.

63. Na úvod chcem poukázať na to, že ako vyplýva z bodov 56 a 57 vyššie, právo byť vypočutý umožňuje osobe vyjadriť svoj názor na obsah rozhodnutia, ktoré má správny orgán Únie v úmysle prijať v rámci správneho konania. Tento názor môže dokonca spočívať v návrhu neprijatia predmetného rozhodnutia. V každom z týchto scenárov sa názor vyjadrený dotknutou osobou nemá zakladať na abstraktných skutočnostiach, ale na konkrétnych dokumentoch obsiahnutých v spise týkajúcom sa tohto konania.[27] Z koncepčného hľadiska sú teda právo byť vypočutý a právo na prístup k spisu úzko prepojené, čo potvrdzuje aj štruktúra článku 41 ods. 2 Charty a judikatúra Súdneho dvora, ktorá toto ustanovenie vykladá.

64. Z toho vyplýva, že na účely účinného výkonu práva byť vypočutý sa musí poskytnúť prístup k dokumentom získaným počas rôznych etáp správneho konania a založeným do spisu.[28] Porušenie práva byť vypočutý teda možno preukázať len vtedy, ak je prístup k dokumentom obsiahnutým v tomto spise zamietnutý, samozrejme pod podmienkou, že sa budú rešpektovať oprávnené záujmy dôvernosti a služobného a obchodného tajomstva, ako to vyžaduje článok 41 ods. 2 písm. b) Charty.

65. V tejto súvislosti je dôležité poukázať na to, že vytvorenie spisu v správnom konaní závisí od dôkazného bremena, ktoré sa uplatňuje konkrétne na toto konanie. Napríklad v rámci konania o správnych sankciách bude spis v podstate pozostávať zo skutočností, na základe ktorých sa začalo toto konanie, a z dokumentov zhromaždených príslušným orgánom po jeho vyšetrovaní, keďže práve tento orgán nesie dôkazné bremeno týkajúce sa existencie porušenia v jeho konečnom rozhodnutí.[29] Prístup k spisu spravidla zahŕňa prístup k dôkazom svedčiacim v prospech aj v neprospech.[30]

[27] Ak to stanovuje osobitná norma, právo byť vypočutý sa týka aj oznámenia o výhradách doručeného správnym orgánom, ako je to napríklad v prípade konaní v oblasti práva hospodárskej súťaže. Pozri článok 27 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205).

[28] Ako sa uvádza ďalej, mohlo by si to prípadne vyžadovať určitú účasť dotknutej inštitúcie Únie, v tomto prípade Parlamentu.

[29] Pozri okrem iného rozsudok z 27. júna 2024, Servier a i./Komisia (C-201/19 P, EU:C:2024:552, bod 126).

[30] Pozri rozsudok z 25. októbra 2011, Solvay/Komisia (C-109/10 P, EU:C:2011:686, bod 54 a citovaná judikatúra).

66. Naopak, konania o vymáhaní podľa článku 68 vykonávacích opatrení k štatútu poslancov kladú dôkazné bremeno na poslancov. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora, ktorá je správne citovaná v bode 53 napadnutého rozsudku, prináleží poslancom, ktorí žiadajú, aby Parlament financoval výdavky týkajúce sa osobných asistentov, aby preukázali, že tieto výdavky boli skutočne vynaložené, boli použité na účely nevyhnutnej asistencie a boli priamo spojené s výkonom mandátu.[31] Presnejšie, takýto poslanec musí v odpovedi na žiadosť príslušného orgánu Parlamentu v tomto zmysle uviesť všetky skutočnosti, ktoré má k dispozícii a môžu preukázať reálnosť práce vykonávanej poslaneckým asistentom, ako aj súvislosť medzi touto prácou a výkonom poslaneckého mandátu.[32]

67. Ako teda Parlament potvrdil na pojednávaní bez toho, aby to žalobca v prvostupňovom konaní spochybnil, administratívny spis týkajúci sa konania o vymáhaní výdavkov na asistenta poslanca bude okrem skutočností, ktoré viedli k začatiu konania, zložený najmä z pripomienok prednesených dotknutým poslancom a z dôkazov, ktoré predložil. Musí obsahovať aj všetky dodatočné informácie, na ktorých Parlament z vlastnej iniciatívy zakladá svoje konečné rozhodnutie. V prvom prípade, keďže táto dokumentácia pochádza od poslanca, ten k nej bude mať nevyhnutne prístup. V druhom prípade bude Parlament musieť vložiť tento dokument do spisu, pričom bude musieť dodržať obmedzenia dôvernosti a obchodného tajomstva stanovené v článku 41 ods. 2 písm. b) Charty. Je potrebné pripomenúť, že nijaký z dôkazov, ktoré sú v tomto prípade sporné, sa netýkal jednej z týchto kategórií dokumentov.

68. Samozrejme, existuje ďalšia kategória dokumentov, ktorých zaradenie do spisu môže poslanec požadovať, a to kategória, ktorá je dôvodom nezhody medzi účastníkmi tohto konania. Ide o dôkaz, ktorý poslanec môže potrebovať s cieľom preukázať reálnosť práce vykonanej jeho asistentom a súvislosť medzi touto prácou a výkonom poslaneckého mandátu, ale má ho Parlament alebo sa nachádza v inej inštitúcii, orgáne, úrade alebo agentúre Únie.

69. V tejto súvislosti treba na úvod uviesť, že aj v takejto situácii poslanec naďalej podlieha z titulu dôkazného bremena, ktoré znáša, povinnosti odôvodniť vynaložené výdavky na asistenta. To znamená, že tento poslanec musí na žiadosť Parlamentu aj tak vysvetliť rôzne úlohy, ktoré jeho asistent vykonáva pri plnení jeho poslaneckých povinností. Tento poslanec pritom môže podložiť svoje tvrdenia dôkazmi, ktoré má Parlament k dispozícii, alebo dôkazmi, ktoré táto inštitúcia môže požadovať od inej inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie.

70. Hlavnou požiadavkou v tejto súvislosti je, aby poslanec dostatočne presne poukázal na uvedené konkrétne dôkazy a aby uviedol, ako nimi možno preukázať, že výdavky vynaložené poslaneckým asistentom boli skutočne použité na pomoc tomuto poslancovi a boli priamo spojené s výkonom jeho mandátu. Táto požiadavka nie je splnená, ak poslanec len tvrdí, že relevantné dôkazy sa nachádzajú v širokej a všeobecnej kategórii dokumentov, napríklad vo všetkých e-mailoch napísaných za určité množstvo rokov alebo v celom osobnom spise dotknutého asistenta bez ďalšieho spresnenia.

71. Ako Parlament uznal na pojednávaní, táto inštitúcia musí tieto dôkazy založiť do spisu, pričom musí konať nestranne a spravodlivo v súlade s povinnosťami, ktoré jej vyplývajú zo zásady dobrej správy vecí verejných.[33] S výhradou obmedzení stanovených v článku 41 ods. 2 Charty musí

[31] Pozri uznesenia z 21. marca 2019, Gollnisch/Parlament (C-330/18 P, EU:C:2019:240, bod 63), a z 28. novembra 2018, Le Pen/Parlament (C-303/18 P, EU:C:2018:962, bod 63).

[32] Pozri uznesenia z 21. marca 2019, Gollnisch/Parlament (C-330/18 P, EU:C:2019:240, body 64 a 88), a z 21. mája 2019, Le Pen/Parlament (C-525/18 P, EU:C:2019:435, body 37 a 82 a citovaná judikatúra).

[33] Pozri judikatúru uvedenú v bode 57 vyššie.

k spisu umožniť prístup, najmä ak Parlament na základe svojho posúdenia dospeje k záveru, že dôkazy predložené poslancom nepreukazujú reálnosť práce jeho asistenta, ani súvislosť tejto práce s výkonom mandátu. [34]

72. Pokiaľ ide o prejednávanú vec, chcem poukázať na to, že konštatovanie Všeobecného súdu v bodoch 90 a 91 napadnutého rozsudku nezodpovedá výkladu článku 41 ods. 2 Charty, ktorý navrhujem v predchádzajúcich bodoch týchto návrhov, najmä pokiaľ ide o konania o vymáhaní začaté na základe článku 68 vykonávacích pravidiel k štatútu poslancov. Podľa môjho názoru tento súd nesprávne rozšíril rozsah práva byť vypočutý bez náležitého zohľadnenia dôkazného bremena poslancov v rámci tohto druhu konania. Bez náležitého právneho základu totiž uložil Parlamentu povinnosť poskytnúť poslancovi dotknutému týmto konaním všetky informácie, ktoré sa zdali relevantné pre formulovanie jeho pripomienok, pokiaľ sa Parlament nemohol odvolávať na dôvody, ktoré by opodstatňovali ich nesprístupnenie.

73. Z týchto dôvodov sa domnievam, že Parlament má pravdu, keď tvrdí, že Všeobecný súd nesprávne vyložil článok 41 ods. 2 Charty a že pri posúdení vykonanom v prvom stupni mal tento súd namiesto toho predovšetkým analyzovať, či TC, aby uniesol svoje dôkazné bremeno v konaní o vymáhaní, ktoré bolo proti nemu začaté, požiadal o prístup k dôkazom, ktoré dostatočne konkrétne označil, a nie k rozsiahlym kategóriám dokumentov. V prípade kladnej odpovede mal Všeobecný súd konkrétne preskúmať posúdenie Parlamentu týkajúce sa otázky, či tieto dôkazy mohli preukázať, že výdavky vynaložené TC boli použité pre jeho asistenta a boli priamo spojené s výkonom poslaneckého mandátu. Keďže Všeobecný súd nepostupoval uvedeným spôsobom, napadnutý rozsudok je poznačený nesprávnym právnym posúdením.

74. Preto je podľa môjho názoru potrebné vyhovieť prvému a piatemu odvolaciemu dôvodu.

75. V tomto štádiu treba pripomenúť, že podľa článku 61 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie ak je odvolanie dôvodné, Súdny dvor zruší rozhodnutie Všeobecného súdu. Ak to stav konania dovoľuje, Súdny dvor môže vydať konečný rozsudok sám. Môže tiež vec vrátiť na rozhodnutie Všeobecnému súdu.

76. Keďže navrhujem, aby Súdny dvor vyhovel prvému a piatemu odvolaciemu dôvodu Parlamentu, treba v dôsledku toho zrušiť body 2 a 3 výroku napadnutého rozsudku [35] bez toho, aby bolo potrebné preskúmať druhý, tretí a štvrtý odvolací dôvod.

77. Vzhľadom na to, že cieľom uvedených odvolacích dôvodov je spochybniť posúdenie Všeobecného súdu týkajúce sa žiadostí TC o informácie a toto posúdenie je založené na nesprávnom predpoklade uvedenom v bodoch 90 a 91 napadnutého rozsudku, následná analýza vykonaná Všeobecným súdom je tiež chybná.

78. Okrem toho vzhľadom na rozsiahle kategórie dokumentov, ku ktorým TC požiadal o prístup, tieto žiadosti v každom prípade nespĺňali požiadavku konkrétnosti umožňujúcu ich založenie do spisu, ako vyplýva z bodu 70 vyššie. Navrhujem teda, aby Súdny dvor v rámci tohto odvolania zamietol druhý žalobný dôvod uvedený v prvostupňovom konaní ako nedôvodný.

[34] Podľa môjho názoru aj v prípade, že posúdenie Parlamentu podporuje tvrdenia poslanca, tieto dôkazy musia byť založené do spisu vzhľadom na to, že spis bude potrebné predložiť súdom Únie v prípade, že by konečné rozhodnutie Parlamentu bolo napadnuté v rámci súdneho konania a tieto informácie by sa mohli stať v rámci tohto konania relevantnými.

[35] Na bod 1 výroku napadnutého rozsudku by sa zrušenie nemalo vzťahovať, keďže sa ním rozhodlo o zastavení konania o žalobe o neplatnosť v rozsahu, v akom smerovala proti napadnutému rozhodnutiu a oznámeniu o dlhu za obdobie od 1. apríla do 22. novembra 2016, čo Parlament nespochybňuje.

79. Napokon v rozsahu, v akom žalobca v prvostupňovom konaní na podporu svojej žaloby o neplatnosť podanej na Všeobecný súd uviedol tri dodatočné žalobné dôvody, ktoré neboli v prvostupňovom konaní preskúmané, stav konania nedovoľuje, aby Súdny dvor sám vydal konečné rozhodnutie o týchto žalobných dôvodoch v prejednávanej veci. Preto sa domnievam, že je potrebné vrátiť vec Všeobecnému súdu, pokiaľ ide o tieto žalobné dôvody a trovy konania.

B. Druhý, tretí a štvrtý odvolací dôvod

80. Hoci opodstatnenosť prvého a piateho odvolacieho dôvodu sama osebe postačuje na odôvodnenie zrušenia napadnutého rozsudku, chcem sa v krátkosti vyjadriť k druhému, tretiemu a štvrtému odvolaciemu dôvodu Parlamentu, keďže predstavujú dodatočné dôvody, ktoré podľa môjho názoru vedú k rovnakému záveru.

81. Na tento účel chcem poukázať na to, že týmito tromi odvolacími dôvodmi Parlament spochybňuje posúdenie Všeobecného súdu týkajúce sa odmietnutia sprístupnenia každej kategórie informácií, ktoré TC požadoval počas konania o vymáhaní, pričom ide o: i) všetky jeho e-maily za roky 2015, 2016 a 2019; ii) korešpondenciu s útvarmi Parlamentu týkajúcu sa práce A; iii) osobný spis A vrátane záznamov o používaní jeho prístupovej karty do Parlamentu, a iv) spis vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok L/Parlament (T-59/17, EU:T:2019:140). Vzhľadom na to, že niektoré z týchto kategórií boli predmetom rovnakého odôvodnenia Všeobecného súdu, preskúmam správnosť tohto odôvodnenia zoskupením týchto kategórií a na úvod pripomeniem závery tohto súdu v napadnutom rozsudku.

1. „Všetky e-maily“, korešpondencia a záznamy týkajúce sa prístupovej karty A

82. Pokiaľ ide o odmietnutie sprístupnenia „všetkých e-mailov z rokov 2015, 2016 a 2019“ a o korešpondenciu týkajúcu sa práce A, Všeobecný súd v napadnutom rozsudku uviedol, že Parlament zamietol žiadosť TC najmä z dôvodu, že podľa jeho pravidiel bolo uchovávanie elektronických správ obmedzené na 90 dní a výnimočne na jeden rok.[36] Všeobecný súd tiež konštatoval, že Parlament informoval TC, že zásahy bezpečnostných pracovníkov sa oficiálne neevidujú a že údaje týkajúce sa prístupových kariet sa uchovávajú maximálne štyri mesiace.[37]

83. V tejto súvislosti Všeobecný súd v podstate uviedol, že začiatkom roka 2016 sa Parlament dozvedel o konfliktnej situácii medzi TC a A, pokiaľ ide o to, či A vykonáva svoju činnosť v súlade s pravidlami vzťahujúcimi sa na poslaneckých asistentov. Od tohto okamihu bolo preto nevyhnutné, aby Parlament zabezpečil uchovávanie e-mailov, ktoré mohli preukázať presnú povahu činností A počas postupu prepúšťania,[38] ako aj údajov týkajúcich sa používania prístupovej karty A počas toho istého obdobia.[39] Všeobecný súd tiež zamietol tvrdenie Parlamentu, podľa ktorého prináleží poslancom, aby uchovávali svoje e-maily, a to tak, že vytvoria osobné priečinky umožňujúce ich archiváciu na neurčitú dobu.[40]

84. Odôvodnenie Všeobecného súdu by sa nemalo prijať, a to najmä z nasledujúcich dôvodov.

[36] Bod 92 napadnutého rozsudku.

[37] Bod 106 napadnutého rozsudku.

[38] Bod 95 napadnutého rozsudku.

[39] Body 123 and 124 napadnutého rozsudku.

[40] Body 100 a 101 napadnutého rozsudku.

85. Parlament predovšetkým podľa môjho názoru správne tvrdí, že dôvody uvedené Všeobecným súdom môžu porušovať zásadu slobodného mandátu poslancov zakotvenú v článku 6 ods. 1 aktu o voľbách a v článku 2 štatútu poslancov Európskeho parlamentu. Táto zásada, ktorá predstavuje jeden z neodmysliteľných základov nezávislosti poslancov, vylučuje akýkoľvek zásah najmä zo strany útvarov Parlamentu do chráneného priestoru týchto poslancov.

86. Povinnosť stanovená Všeobecným súdom v napadnutom rozsudku pritom zjavne vedie Parlament k zasahovaniu do vzťahov medzi poslancom a jeho asistentom. Na splnenie tejto povinnosti by totiž Parlament musel preskúmať korešpondenciu medzi nimi, ako nevyhnutný krok pri posudzovaní dôkazov, ktoré by tento poslanec mohol prípadne použiť v rámci konania o vymáhaní. Podobná úvaha sa vzťahuje na ďalšiu povinnosť, ktorú Všeobecný súd uložil Parlamentu, a to povinnosť prijať opatrenia potrebné na uchovávanie údajov týkajúcich sa používania prístupovej karty asistenta.

87. Je pravda, ako tvrdí TC, že všetky e-maily, ktoré poslal alebo dostal poslanec, sú uložené na serveroch tejto inštitúcie. Z právneho hľadiska však nepatria do inštitucionálneho priestoru, ale do priestoru poslanca, ktorý musí byť chránený pred akýmkoľvek zásahom útvarov Parlamentu. V tejto súvislosti treba pripomenúť, podobne ako to robí Parlament, že článok 4 štatútu poslancov jednoznačne stanovuje, že dokumenty a elektronické záznamy, ktoré poslanec prijal, vypracoval alebo zaslal, nepredstavujú dokumenty Parlamentu, pokiaľ neboli uložené v súlade s jeho rokovacím poriadkom.

88. Okrem toho sa mi tiež v inej súvislosti zdá, že vzhľadom na to, že dôkazné bremeno týkajúce sa neoprávnene vyplatených výdavkov na asistenta poslanca nesú poslanci,[41] prináleží práve poslancovi, aby si uchoval každý e-mail, ktorý si vymenil so svojím asistentom alebo s útvarmi Parlamentu, aby ho mohol použiť v rámci konania o vymáhaní. Akýkoľvek iný výklad by spochybnil, ako to podľa môjho názoru robí napadnutý rozsudok, ustálenú judikatúru, podľa ktorej toto dôkazné bremeno naozaj nesú títo poslanci.

89. Napokon chcem poukázať na to, že aj za predpokladu, že by sa právo byť vypočutý mohlo vykladať tak, že zahŕňa povinnosť Parlamentu zverejniť všetky relevantné informácie požadované poslancom a týkajúce sa konania o vymáhaní, z práv zakotvených v článku 41 ods. 2 písm. a) alebo b) Charty nemožno vyvodiť, že Parlament je povinný vytvoriť spis ešte pred začatím tohto konania.

90. V tejto súvislosti stačí uviesť, že v rámci konania o vymáhaní práve článok 68 vykonávacích pravidiel k štatútu poslancov určuje začatie tohto konania, ak Parlament vzhľadom na určité skutočnosti má pochybnosti v súvislosti so správnym použitím výdavkov na asistenta poslanca. Pokiaľ ide o prejednávanú vec, Parlament začal konanie o vymáhaní voči TC až 8. júna 2020, keď už nebolo možné uchovávať požadované e-maily, a teda nemohli byť založené do spisu tohto konania.

91. Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že bez ohľadu na to, či je to na základe zásady slobodného mandátu, zásady dôkazného bremena alebo práv zakotvených v článku 41 ods. 2 písm. a) alebo b) Charty, Parlament správne tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že táto inštitúcia mala uchovávať e-maily TC z rokov 2015, 2016 a 2019, korešpondenciu s príslušnými parlamentnými útvarmi týkajúcu sa práce A a záznamy týkajúce sa prístupovej karty A.

[41] Pozri najmä bod 66 vyššie, ktorý odkazuje na judikatúru citovanú v bode 53 napadnutého rozsudku.

2. Osobný spis A a spis vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok L/Parlament (T-59/17, EU:T:2019:140)

92. Pokiaľ ide o osobný spis A a spis vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok L/Parlament (T-59/17, EU:T:2019:140), Všeobecný súd v podstate uviedol, že Parlament odôvodnil odmietnutie sprístupnenia týchto informácií tým, že by to bolo v rozpore s nariadením 2018/1725 a článkom 26 služobného poriadku. [42]

93. V prvom rade, pokiaľ ide o nariadenie 2018/1725, Všeobecný súd poukázal na to, že keďže informácie požadované TC mali byť použité na jeho obranu v rámci konania o vymáhaní, ktoré bolo voči nemu začaté, nemožno ich považovať za informácie patriace do pôsobnosti článku 9 ods. 1 písm. a) alebo b) nariadenia 2018/1725. [43] Všeobecný súd však rozhodol, že právo na ochranu osobných údajov nie je absolútnym právom, ale musí sa posudzovať vo vzťahu k jeho funkcii v spoločnosti, a preto je potrebné ho zvážiť v kontexte ostatných základných práv. [44] Parlament mal preto zvážiť na jednej strane záujem A na tom, aby údaje, ktoré sa ho týkajú, neboli oznámené tretím osobám, a na druhej strane záujem TC účinne predložiť svoje pripomienky v rámci konania o vymáhaní začatého voči nemu. [45]

94. V druhom rade, pokiaľ ide o článok 26 služobného poriadku, Všeobecný súd uviedol, že v rozsahu potrebnom na uplatnenie práva TC byť vypočutý dôvernosť dokumentov v spise A nemožno uplatniť voči TC, ktorý bol navyše autorom niektorých dotknutých dokumentov ako nadriadený A. [46] Všeobecný súd dodal, že Parlament tým, že vychádzal z článku 26 služobného poriadku, neoprávnene nezohľadnil záujem TC na prístupe k určitým dokumentom v osobnom spise A na účely účinného predloženia pripomienok TC v rámci konania o vymáhaní začatého voči nemu. [47]

95. Aj v tomto prípade sa domnievam, že Všeobecný súd nesprávne vyložil a uplatnil článok 9 ods. 1 nariadenia 2018/1725 a článok 26 služobného poriadku.

96. Pokiaľ ide o dôvody týkajúce sa nariadenia 2018/1725, článok 9 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje, že osobné údaje sa prenášajú príjemcom usadeným v Únii, ktorí nie sú inštitúciami a orgánmi Únie, len vtedy, ak: a) príjemca preukáže, že údaje sú potrebné na splnenie úlohy vykonávanej vo verejnom záujme alebo pri výkone verejnej moci zverenej príjemcovi, alebo b) príjemca preukáže, že je potrebné prenášať údaje na konkrétny účel vo verejnom záujme, a prevádzkovateľ v prípade, že existuje dôvod predpokladať, že by mohli byť dotknuté oprávnené záujmy dotknutej osoby, preukáže, že je vhodné prenášať osobné údaje na tento konkrétny účel po tom, čo preukázateľne zvážil rôzne protichodné záujmy.

97. V nadväznosti na diskusiu, ktorá prebehla na pojednávaní, zastávam názor, že článok 9 ods. 1 písm. b) nariadenia 2018/1725 sa má vykladať v tom zmysle, že poskytnutie osobných údajov poslancovi týkajúcich sa jeho akreditovaného asistenta v rámci konania o vymáhaní výdavkov na asistenta poslanca by skutočne mohlo slúžiť „konkrétnemu účelu vo verejnom záujme“. V tejto súvislosti nemožno poprieť, že je vo verejnom záujme, aby dotknutý poslanec tieto výdavky vrátil,

[42] Body 105 and 126 napadnutého rozsudku.

[43] Body 110, 111 and 123 napadnutého rozsudku.

[44] Body 114, 115 and 116 napadnutého rozsudku.

[45] Bod 117 napadnutého rozsudku.

[46] Bod 121 napadnutého rozsudku.

[47] Bod 122 napadnutého rozsudku.

ak boli Parlamentom vynaložené neoprávnene. V takejto situácii je podľa môjho názoru tiež vo verejnom záujme, aby sa konanie o vymáhaní uskutočnilo v súlade s právom na obranu zakotveným v článku 41 Charty.

98. Dodržanie práva na obranu poslanca, proti ktorému bolo začaté konanie o vymáhaní, si preto vyžaduje, aby sa tomuto poslancovi poskytli osobné údaje jeho akreditovaného asistenta, ktoré sú relevantné v súvislosti s otázkami v tomto konaní a vyžadujú si stanovisko tohto poslanca. Ich poskytnutie však možno podľa článku 9 ods. 1 písm. b) nariadenia 2018/1725 povoliť len v plnom súlade s podmienkami stanovenými v tomto ustanovení.

99. Predchádzajúce úvahy však nemôžu odôvodniť všeobecné zverejnenie osobných údajov asistenta poslanca na žiadosť tohto poslanca bez toho, aby boli dostatočne spresnené. Ako som uviedla v rámci mojej analýzy piateho odvolacieho dôvodu, poslanec, ktorému bola adresovaná žiadosť o odôvodnenie jeho výdavkov na asistenta, sa môže na podporu svojich vysvetlení v odpovedi na túto žiadosť opierať o dôkazy, ktoré má Parlament k dispozícii. Tento poslanec však musí vopred určiť konkrétne dôkazy, na ktoré sa odvoláva, a nesmie len tvrdiť, ako je uvedené v bode 70 tohto stanoviska, že relevantné dôkazy sa nachádzajú v príslušnom osobnom spise ako všeobecnej kategórii dokumentov.

100. V prejednávanej veci je dôležité poznamenať, že napriek zneniu článku 9 ods. 1 písm. b) nariadenia 2018/1725 Všeobecný súd v odôvodnení konštatoval, že existujú aj iné situácie, ktoré môžu odôvodňovať poskytnutie osobných údajov, ktoré má k dispozícii inštitúcia, orgán, úrad alebo agentúra Únie, tretím osobám. Keďže posúdenie Všeobecného súdu bolo vykonané mimo pôsobnosti uvedeného ustanovenia, napadnutý rozsudok je poznačený nesprávnym právnym posúdením, pokiaľ ide o osobný spis A a spis vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok L/Parlament (T-59/17, EU:T:2019:140).

101. Pokiaľ ide o služobný poriadok, z napadnutého rozsudku vyplýva, že TC požiadal Parlament, aby mu predložil osobný spis A v celom rozsahu. Parlament odmietol vyhovieť tejto žiadosti, keďže sa domnieval, že článok 26 služobného poriadku takéto sprístupnenie zakazuje.

102. Článok 26 služobného poriadku výslovne stanovuje, že k osobnému spisu môžu mať prístup len osoby, ktorých sa týka, s vylúčením iných tretích osôb. Okrem toho osobný spis úradníka alebo iného zamestnanca je dostupný na nahliadnutie „len v priestoroch administratívy alebo na bezpečnom elektronickom nosiči údajov“ a postúpi sa len Súdnemu dvoru Európskej únie, ak bola podaná žaloba týkajúca sa tohto úradníka alebo iného zamestnanca.

103. Parlament teda správne usúdil, že obmedzenia uložené článkom 26 služobného poriadku mu bránili vyhovieť žiadosti TC.

104. Okrem toho v súlade s úvahami uvedenými v bodoch 99 a 100 vyššie z napadnutého rozsudku nevyplýva, že v rámci konania, ktoré viedlo k prijatiu napadnutého rozhodnutia, TC poukázal na dokumenty, ktoré mohli byť obsiahnuté v osobnom spise A a mohli preukázať reálnosť práce vykonávanej A, ako aj súvislosť medzi touto prácou a výkonom mandátu poslanca TC.

105. Z toho vyplýva, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že článok 26 služobného poriadku nebráni tomu, aby bol TC poskytnutý osobný spis A.

106. Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievam, že Parlament oprávnene tvrdí, že konkrétna analýza Všeobecného súdu týkajúca sa odmietnutia sprístupnenia každej kategórie informácií, ktoré TC požadoval počas konania o vymáhaní, pričom išlo o: i) všetky jeho e-maily za roky 2015, 2016 a 2019; ii) korešpondenciu s útvarmi Parlamentu týkajúcu sa práce A; iii) osobný spis A vrátane záznamov o používaní jeho prístupovej karty do Parlamentu, a iv) spis vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok L/Parlament (T-59/17, EU:T:2019:140), je poznačená nesprávnym právnym posúdením.

107. Druhému, tretiemu a štvrtému odvolaciemu dôvodu preto treba vyhovieť.

VI. Návrh

108. Vzhľadom na analýzu uvedenú v týchto návrhoch a na základe môjho hlavného návrhu, ako vyplýva z bodov 74 a 79 vyššie, navrhujem, aby Súdny dvor:

– zrušil body 2 a 3 výroku rozsudku zo 7. júna 2023, TC/Parlament (T-309/21, EU:T:2023:315),

– zamietol druhý žalobný dôvod vo veci T-309/21,

– vrátil vec Všeobecnému súdu, aby rozhodol o treťom, štvrtom a piatom žalobnom dôvode vo veci T-309/21,

– rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.